

GYOMAI UJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
 Negyedévre — — — — 1 pengő 80 fillér
 Fél évre — — — — 3 pengő 40 fillér
 Egész évre — — — — 6 pengő.
 Lapzárta PÉNTEK déli 12 óra.
 Megjelenik minden vasárnap reggel.

Felelős szerkesztő: WAGNER MÁRTON
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 „HUNGÁRIA” KÖNYVNYOMDA
 Gyoma, Kossuth Lajos utca 576.
 Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:
 Egyhasábos 1 cm.-es hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Szabad-e most mulatni, bálozni?

Szabad mulatni is, szabad bálozni is annak, akinek pénze van hozzá.

Mikor a multkoriban Pesten le akarták fujni az idejű bálokat, sok komoly ember helyesléssel vette ezt tudomásul, mert bizony olyan súlyos időket élünk, annyi inség láttára talán nem is illik, de meg kinek is van most kedve és pénze hozzá, hogy mulasson?! De e hirre megmozdult sok ezer szegény munkás ember s kérte, követelte, hogy igenis csak bálozzanak, mulassanak, mert máskülönben elesnek a munkaalkalmuktól, a keresetüktől. Bármilyen igazságtalan is az életnek ez a beosztása, de úgy van, hogy egyes emberek mulatásából, szórakozásából nagyon sok ember keresi meg a kenyerét.

Vannak emberek, akik a szorgalmukkal keresett pénzzel komoly vállalkozást kezdenek, miáltal munkaalkalmakat létesítenek. Nekik ez a szórakozásuk. Más emberek a szorgalmukkal és szerencsájükkal szerzett pénzzel nem szaporítják a munkájukat, gondjukat, nincsenek fűtve holmi „nemesebb munkaambiciókkal”, szivesebben

töltik a ráérő idejüket testi szórakozásokban.

Csak...

Csak itthon költse el a felesleges pénzt mindenki! Csak olyan cikkekre adja ki magyar ember a pénzét, mely cikkeket itthon gyártottak. Az a pénz, ami a csonka határon belől gurul, minél több ember kezén megy át, annál jobb.

Ha már vannak közöttünk olyan jövedelmű emberek, akiknek többre telik a krumplilevesnél és egy rend ruhánál és ehetnek pástétomot, ihatnak pezsgőt, ruházhatnak pazarul, ám tegyék, de csak hazai cikkekkel. Milyen eltávolodása a magyar embernek a saját terményeinek, a sajátjának megbecsülésétől, mikor már ott tartunk, hogy akinek a módja megengedi, áruban a külföldit veszi, az egészségét helyreállítandó vagy pihenni külföldre megy még a kis jövedelmű ember is.

Többet árt az országnak az, aki külföldi áruért vagy külföldi nyaralásra 100 pengőt költ, mint az, aki idehaza hazai cikkek fogyasztásával 100 ezer pengőt mulat el.

Megkezdődött a szegény iskolás gyermekek étkezési akciója.

Eddig 1656 ebédet ajánlottak fel.

A községbeni iskolák tanítóinak összeírása szerint 68 olyan elemiiskolás gyermek van, ki a szülői háznál a lehető legszükségesebb élelemben részesül.

Mennyi ártatlan magyar hajlás csenevészesezik így el! Mennyi magyar erő roppan meg így fiatalon! Mennyi gyermek éhség fájdalom kiált bele a jólakottak érzékellen emésztési élvezetébe! És olyan kevés fül fogja fel a szegény kis ártatlan gyermekek gyomor-korgását. Olyan kevés szív dobban meg a kis magyar gyermekek éhségszenvedésén.

Az önzés, részvéltlenség fagyos éjszakájában mesze bevilágító meleg érzéssel keresi meg a szegénységet, a szenvedést, erős férfifulszárnyaló fáradozással Nőgyesülelünk elnöknője. A külső területeken, hol a szegénység a kis házak, vískók ablakán, aajtájan ri ki, fülledt levegőjü szellőzetlen szobácskákban kolarja elő a legszerencsétlenebbeket és így állítja össze. — maga nyakig csalakosan, taposva a sarat, — a szegényei kalaszterét.

S mikor így fáradtan lero-botolta a napi szemléjét, bent a községben kér, könyörög, fenyeget, dörömböl, gorombáskodik a szegényeiért a te-

hetősebbeknél. S felcsillan a szeme, ha nagy ritkán akad, aki önként ajánl valamit.

A sok eredményes jótékonykodási akciója közül Zahonyi Aladárné urnőnek talán ez a mostani a legeredményesebb, mert már a megindulásnál olyan méreteket mutat, melyek a községünk viszonylatában már is fellünőek. Eddig 1656 ebédet ajánlottak fel 18-an. Igaz, hogy a 68 gyermek 3 havi ebédjeihez 6000 ebédre volna szükség.

Nem adjuk fel a reményt, hogy akad még a községünkben másik 40 nemes érzésű polgártársunk és akkor az 1931-ik évünk tavaszán, ha a 68 kis kosztosunktól elválva hála adunk Istenünknek, hogy jót tehettünk, ezt az örömet nem fogják érezni a szűkebb-lliek, ők csak a rájuk penészedett husnak a dohosságát fogják érezni és ez a fukarság pokoli fájdalmát sajogja beléjük.

A jótékonytágot gyakorló családok házi egészségét megóvando minden házhozjáró gyermek állandó orvosi felügyelet alatt van, mely felügyeletet dr. Bartha Gusztáv községi orvos nemes megértéssel már is végzi.

A szivból fakadó jótékony-

TÁRCA

Ajtómon kopog a vágy.

Csendes őszi estén ülök magamban
 Bús egyedül.

Fülembe tompán, fekete jajjal a
 Csend szava csendül.

Ajtómon halkán kopog a vágy.

Riadva, félve odatekinlek,
 Lassan az ajtó csak kitarul.

Rengő ruhában jön felém lassan,
 Feslő mosolyban himnusza harsan
 A vágynak. A két szemé üdvői árul.

Jön felém. Itt van. Karja kitarul.

Selymesen fonja lelkemet át.

Szép szavu szókat zsong a fülemben,

S lelkem a néma, szívem a tiszta
 Mohón felissza minden szavát.

Szívembe zsongnak, komoran bongnak
 Szürke zenék.

Fekete fátyol száll a szobámra,
 Fekete ködbe borul a lámpa,
 S hallom a néma csendben a lélek
 Tompa nességét.

Úznek az álmok.

Régen elmúlt, régen vége

A falunak, a vidéknek.

De szívemben régi emlék,

Régi vágyak

Apró tüzrózsái égnék.

Rengő buza, ringó kalász

Aranytengerében járok,

Gémes kut az udvarunkon,

Kertünk alja:

Oda kergetnek az álmok.

Tornyos templom, messzececsengő,

Harangszó, zsoltáros ének,

Pap szavára hitre járó

Fiatalok,

Ezüsthaju aggok, vének.

Elöttem áll, folyton kísér

Apám szava, anyám arca.

Hogyha lelkem meg-megrendül,

E két arc ad

Uj erőt a hosszú harcra.

Régen elmúlt, régen vége

Az életben magam járok.

Kicsi falum, patak hidja,

Jó emberek,

Visszakergetnek az álmok.

Gaál György.

kodás nem keresi a nyilvános publikálást, ennél az akciónál mégis a nyilvánosság elé kell lépniük, mert sok ember szívének legrejtettebb rekeszéből csak úgy tudjuk a jólkonyságot kikaparni, ha a szegények katasztréának összeállításakor a jólkonnykodók katasztréát is nyilvánosságra hozzuk, mert a szerencsétlen szegény emberek is tudni akarják, kikre számíthatnak.

Eddig a következő felajánlások történtek, illetőleg kikhez járnak már ebédelni a szegény gyermekek: Becher Ernő naponta 1 gyermek, összesen 90 ebéd, Becher Rezső naponta 1 gyermek, összesen 90 ebéd, Glück Ármán naponta 1 gyermek, összesen 90 ebéd, Grósz Zoltán naponta 1 gyermek, összesen 90 ebéd, Hartenslein Ignác naponta 2 gyermek, összesen 180 ebéd, viréz Haviár Gyula dr. naponta 1 gyermek, összesen 90 ebéd, Klein Sándor naponta 1 gyermek, összesen 90 ebéd, dr. Messinger Albert naponta 1 gyermek, összesen 90 ebéd, özv. dr. sarkadi Nagy Ernőné naponta 1 gyermek, összesen 90 ebéd, Pétermann József naponta 1 gyermek, összesen 90 ebéd, Spitz Jakab naponta 1 gyermek, összesen 90 ebéd, dr. Szirtes Gyula naponta 1 gyermek, összesen 90 ebéd, Wagner József naponta 1 gyermek, összesen 90 ebéd, ifj. Wagner Márton naponta 1 gyermek, összesen 90 ebéd, Weil Sándor naponta 1 gyermek, összesen 90 ebéd, Záhonyi Aladár naponta 2 gyermek, összesen 180 ebéd, Kner Izidor helenként egyszer 1 gyermek, összesen 12 ebéd, özv. Kruchió Albertné helenként 2 gyermek, összesen 24 ebéd.

Az akcióhoz csatlakozók szándékukat akár Záhonyi Aladárné elnökönél, akár a Gyomai Ujság szerkesztőségénél (telefon 22) jelenthetik be.

Lapzária előtt kaptuk az értesítést, hogy Feiler Ernő naponta 2 gyermeknek, összesen 180 ebédet ad, így a felajánlott ebédek száma 1836.

Az első ebéd.

Névtelen Mariska benyitott a konyhaajtón. Csak akkora kis nyílás kellett neki, mint egy kis egérnek. Alig vetjük észre. Maga is olyan volt, mint egy kis szürke egér. Szürke a kis rongyos kabátka, szürke fejkendő és szürke a kis sovány arcoskája is.

Csendesen jött be és izgalom nélkül tekintett ránk.

Vékony hangocskájára lettem figyelmes, hogy őt a tanító ur küldte ebédelni.

Nyugodtan ült le egy székre és kíváncsiság nélkül, fáradtan tekintett körül.

Ekkorra már a mi fiunk is bedugta a fejét az ajtón, megnézte a csöpp Névtelen Mariskát.

Szervusz — mondta neki. — Hányadikba jársz?

Hatodikba — mondta a kis hangocskára.

Most már én is megnéztem. Legfeljebb 7 évesnek látszott. Honnan jön ez a kis lány, ahol 11 év alatt ilyen madár csontocskákat és ily kevés húst lehet felszedni. És ilyen fáradt, halvány arcot.

Van testvéred? — kérdezte fiunk, akit a VI. osztály úgy lát-szik nem elégtett ki.

Hatan vagyunk, én vagyok a legnagyobb, — mondta csendesen Mariska.

A szem most már mintha élénkebb lenne. A konyha barátságos melegében mind valószínűbb lesz az ebéd illata.

Mariska hallgat. Ha nem kérdezem, nem szól, bölcs, tartózkodó

feinött. Névtelen Mariska talán sohasem volt 6 éves vidám, hancurozó gyerek.

Lassanként veszem ki belőle, hogy kenyér az ebédje az iskolában és otthon nem várja mindig meleg étel, csak ha „van miből.”

Kezdem kissé kényelmetlennek érezni a magunk szerény polgári jólétét Névtelen Mariska szürke, sovány kis lénye mellett.

Sietve adtam eléje az ebédet, de nem felejtettem el a másik ötöt, a testvéreit.

Mariska derekas munkát végzett. Sajnálkozva nézett a törleszkedő macskára, de nem hagyott egy morzsát sem neki. Sok pótolni valója lehetett.

Nem zavartuk. A tésztát — anyai gonddal — a zsebébe csuszaltta, a kicsinyeknek. Aztán keskeny vállára vette a tudományos táskát és elindult az esős és hideg Életbe.

Jó volt tudni, hogy a vékony kis kabát alatt egy kis melegséget időnként kapott.

Asszony.

Járdát kérnek a piactértől a nagyszirti hidig.

Putnoki József és 31 társa beadványa a képviselőtestülethez.

December 10-én egy másolatot kapunk arról a beadványról, melyben Putnoki József és 31 társa a piactértől a nagyszirti hidig „a piaci és vásári beszédelt helypénznek terhére” járda építését kérik a képviselőtestülettől. Az indokolásban megírják, hogy azon az utzakaszon a forgalom annyira megnövekedett, hogy a gyalogjárók gyalogjáró hiánya miatt az elgázolás veszélyének vannak kitéve. Az arrajáró iskolás gyermekek a sűrűn közlekedő járművek miatt a sárba vannak szorítva.

... A két hid közötti nagy forgalom már régen kívánatosná tenné a kért gyalogjáró elkészítését, de ezt meg kell előzni a két hid közötti utbur-

kolat kiszélesítésének és végleges burkolattal való kiépítésének. Csak ennek megtörténte után lehet a gyalogjárót elkészíteni. Ugyanez az eset áll fent az endrődi uton is egészen az Iványi malomig. Nagy szerencse, hogy ezeken a helyeken nincs napirenden egy-egy szerencsétlenség. Tehát az utburkolatok kiépítését kérje előbb a képviselőtestület a vármegyétől, a megyebizottsági tagjaink pedig Gyulán győzzék meg a kisgyűlést (igen ám, ha volna ott gyomai tag), hogy ezeknek az utzakasznak a kiépítése és a nagyszirti hid padlójának a kijavítása sürgős utforgalmi és személybiztonsági érdek.

Esküvő rendőri karhatalommal és „szoros zár” alá helyezéssel.

Uralkodók és államfők utazásainál és esküvőinél tapasztaljuk, hogy az mindig nagy karhatalmi készenlét igénybevételével szokott megtörténni. Ilyen ritka élvezetben volt része Gyoma község közönségének szombaton egy esküvő alkalmával, amikor előzetes óvintézkedések tétettek „a meglepetések és eselleges akadályok” elhárítására. Egyenruhás

— még talán polgári rendőrök is — cirkáltak a templom környékén, akik csak akkor vonulnak be, amikor megérkezett a hír, hogy a vőlegény ritka figyelmessége folytán a mellőzött menyasszonyt „szoros zár alá helyezték”, nehogy a multikori szokatlan nyakonlötyintést visszaadhassa a násznépönagyságának.

Ipartestületi vacsora.

Szombaton este az Ipartestületben dísznótoros vacsora volt, melyen vendégek elég szép számmal, iparosok azonban kevés számmal vettek részt. Vacsora közben Szóke Ferenc igazgató-tanító megszívlelendő beszédet mondott, melyben az ipartestületi nagyterem díszfeliratát „Összetartásban rejlik az erő” nem látja megvalósulva, mert amikor az Ipartestület elhatározza, hogy közvacsorát rendez, az arra meghívott vendégek iránti lisztelethől is kötelessége a testületi tagoknak az Ipartestület házi ünnepén nagyobb számmal részvenni.

A vacsora jó volt. A kiszolgálás figyelmes volt. Imre kedvvel muzikált, akik ott maradtak jól mulattak.

„Egyetértés” egyetértés nélkül.

Több ízben díszrevel emlékezünk már meg az Egyetértés műkedvelő gárdájáról, mely kiváló rátermettséggel műkedvelő előadások tartását tűzte ki célul, ami által jelentékenyen gyarapította az amugy is szegény egyesület jövedelmét. Az egyesületnek most szép új átalakított színháza és egy kisebb helyiségben korlátolt és a tagok kényelmére italmérésre is van. A baj ott történt, hogy egyes a „kultúra terjesztésére” alakított olvasó egyesület most vártalanul krisztkindli gyanánt kimérési jogot, illetve korcsmai jogot kaptak és ez háborúságot csinált a tagok között. Ugyanis a tagok két táborra oszlottak: a „szárazak” táborára, akik tényleg a kulturát művelnék és akik nem hivatkoznak a korcsmának és a „nedvesek” pártjára, akik jobban szeretik művelni a boroskát és elegendik a „kulturát”. Igazuk is van, mert a helyi hatóság kifogásolta az italmérés részére szánt egészségtelen ócska lakást és csak az új épületben engedélyezi azt, míg a műkedvelői előadások részére szintén nem alkalmas a régi lakás — csak az új. Ezen aztán pár tag részéről olyan „hangos vélemény nyilvánítás” történt, hogy a félénkebb természetű vendégek előadás után attól tartva, hogy nem tudnak majd a tagok megosztolni a helyiségen és végül is a vendégeket fogják kidobálni a vitás helyiségből inkább eltávoztak.

Közművelődés.

Műkedvelői előadás az Egyetértésben.

Az Egyetértés kiváló művészgárdája nov. hó 29-én szombaton műkedvelő főpróbát, november 30-án vasárnap pedig műkedvelői előadást tartott nagy erkölcsi — és kis anyagi — siker mellett. Színre került Szenes Béla „A Csirkéfogó” című 4 felvonásos bohózáta. A bemutatást Molnár Gyula színművész végezte a fölé megszokott rutinnal.

A női szerepben (Albertiné) Nagy Teruska különösen adta a házasság feleség szerepét. Annnyira belelélt magát ebbe a szerepbe, hogy komoly aggodalmaink vannak a jövőt illetően. Bár később megjavult, de szegény férjét előre sánáljuk. (Gedeon Ilonka) Tokai Eszti két már jól ismerjük, nagyon bájos volt a szerelmes kisleány szerepében. (Közma Karola) F. Nagy Eszti a megsavanyodott öreg önképzőkori tanárnő remekül játszott, többször szerelnénk vele találkozni — a színpadon. Tassi Maca és Kati kettős szerepében: T. Domokos Piri kitűnő volt. Jó volt mint szobalány, de elsőrangú volt mint primadonna. Ők vitték a darabot sikerre a fölük megszokott kedvességgel és élénk temperamentummal. Szintén jók voltak: Czebe Ilonka és Huszár kik megtanítottak arra bennünket, hogy milyen a csók a Margitszigeten! (Jól esett? szerkesztő kifogásolja, hogy olyan sokáig tartott!)

A férfiak közül Nagy Lajos (Alberti) szerepében elsőrangú volt s a fölé megszokott offhoniassággal mozgott a színpadon. Klein dr. szerepében: Tandí Imre, Málnai szerepében: Bíró István, Kéri Lajos, Kovács Ferenc és Szabó Imre jó segítőfársai voltak a főszereplőknek.

A publikum hálás volt és tapsolt is, nevetett is egy-egy elmés fordulónál. Gedeon Ilonka Tokai Eszti egy ajándék csomagot is kapott a színpadra (vajon mi volt benne? Nem házassági ajánlat a szerelmes Gedeon Ilonkának?) Sajnos a megszokott felt házat és felt pénztárt nélkülöztiük. Reméljük nem sokára ismét találkozunk az egész gárdával!

Tul a nagy Krivánon

Farkas Imre legderűsebb 3 felvonásos operettjét játssza el karácsonykor az Iparos Önképzőkör derék műkedvelő gárdája kitűnő szereposztásban. Szébbnél-szebb ének és táncszámok tarkítják ezt a poéfikus

magyar darabot, mely annak idején a legnagyobb sikerű operett volt a színházak műsorán. Az Önképzőkör eddigi szereplései biztosítják a „Tul a nagy Krivánon” sikerét műkedvelő előadásban is, ezért tehát fokozott érdeklődést érdemel községünk e szép és kulturális célok felé törekvő egyesülete.

Közművelődési esték.

Tizennyolc előadást produkált eddig a Gyomai Közművelődési Egyesület. Tizennyolc értékes előadással szállt sikra a legnemesebb célért nemzetünk kulturájáért. Őszinte elismeréssel üdvözljük ez Egyesületet, tudva azt, hogy a hátralevő szerdai és csütörtöki estéket, büszkén sorolhatjuk az eddigiekhez. Legutóbbi két estén ez évben először tartottak előadást: dr. sarkadi Nagy Pál, ki a „Házasságkötés előtti kötelező orvosi vizsgálat” fontosságát reklamáta, rámutatva annak jelentőségére, egészségügyi és nemzetvédelmi szempontból.

Kner Imre a Földművelésügyi Minisztérium madárvédelmi propagandáját tolmácsolta, min aki elsőnek helyezte el kerjében több ilyen mesterséges madár odut, meglepő eredménnyel. Figyelmébe ajánlotta mindenkinek, — de főleg a gyümölcsfajtajajdonosoknak — ezt a hasznos és megszívlelendő ügyet.

Következnek: dr. Balázs László, december hó 10-én (szerdán) a Németvárosrészi Olvasókörben és Domokos János tanító, december hó 11-én (csütörtökön) a Felsőrészi Olvasókörben tartandó előadásai, este 7 órai kezdettel.

A GySC tea-estélye.

Akik részt vettek a Gyomai Sport Club múlt szombati tea-estélyén, egy kedves és hangulatos est emléket vitték magukkal. Az ur Kaszinó nagytermében szombaton este fél 9 órakor szépszámú közönség előtt a katona banda rázendített a „Honvédbanda szól a Stefánián” című indulóra és az estély ezzel kezdelét vette. Régi, békebeli, édesbús kerincgök melódiáira felvidultak még az öreg szívek is... Minden régi melódiához fűződik valami kedves emlék... Azon a régi bálon!?... Talán már el is felejtettük volna, ha fel nem esendül újra a régi dal. Az éjfél szünetben a GySC műkedvelői különböző tréfákkal szórakoztatták a publikumot. Kiss Mancsi sok színt és élénkséget vitt játékába. Meglátszott, hogy szerepével komolyan foglalkozott. Volt egy monológja melynek villámgyors elmondásával a művészeti háfárain moz-

Ha a haj finoman illatozó, azza tette

PARFUMERIE ELIDA & ELIDA SHAMPOO TIZ LITER HABOT AD

ELIDA SHAMPOO

gott. Schwartz Ilonka egy rögtönzött Grand Ginyol néhány mondatában díszkrét volt és meggyőző. Lach Miska természetes humorából adott ismét jóízű kóstolót. Imre Lajos derűs volt és figurális. Az elismerésből juttatunk még Batári Ella és Schwartz Jolánnak is dicsérendő igyekezetükért. Dicz János mint amatőr illuzionista kézügyességét mutatta

be a közönségnek.

Ill emlíjük meg, hogy a GySC műkedvelői a napokban kezdték meg Orbók Attila „Fiacskám” című vígjátékának próbáit, melyet Karácsony másodnapján mutatnak be. A fenní vígjáték az melyet a budapesti ügyészség be akart tiltani egy szenzációs plágim perből kifolyólag.

Gyermek mint feltaláló.

Nem új dolog, de néha a véletlen s a gyermek talákonyság is sokat lendít azon, hogy egyes találmányok teljes diadalal elérjék azt a célt, melyet a feltaláló kitűzött magának. A gőzgép tökéletesítéséhez sok néves ember hozzájárult nívós munkával s ötlettel. De legnagyobb lendület egy Potter nevű angol inas nevéhez fűződik, kinek a mestere bizony szeretett elünnedezni a kancsók bufelejtő birodalmában. Ilyenkor akis Pottert bizta meg, hogy a dugattyuk uja végén a fáradt gőzt kieresse. (Ez tette lassuvá, majdnem hasz-

nálhatatlanná a gőzgépet.) A pajtások pedig az alatt az ablak mellett játszottak. Természetes, hogy a kis Potter is szívesebben játszadozott volna, mint a fáradságos gőzeresztés munkáját végezze. Hogy a munkától szabaduljon nem tett mást, mint egy zsineget kötött a szelephez s a másik dugattyuhoz, mely a munkáját akkor kezdte meg, mikor a szelepet emberi erővel ki kellett nyitni. A manőver nagyszerűen sikerült. A kis Potter mehetett játszani. A gőzgép pedig kétszeres munkát végzett.

Az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés gyomai kerületének (Gyoma, Endrőd, Dévaványa) rendes gyűlése.

November 30-án délután olyan számmal gyűltek össze a helybeli, endrődi és dévaványai kereskedők, valamint az érdeklődő vendégek a Klein vendéglő nagytermében, hogy az szüknek bizonyult és főben a sarok teremben hallgatták végig a 5 órás gyűlést.

Vidéki vendégek voltak: Vértes Miksa alelnök és dr. Tonelli Sándor főtitkár a szegedi kereskedelmi és iparkamara részéről, Gonda Hugó elnöki tanácsos és Nádor Jenő titkár az OMKE részéről, Steinberger Imre a békéscsabai kereskedelmi kör és Donner Árpád a szarvasi kereskedelmi kör elnökei.

A helybeli vendégek közül ott voltak: Záhonyi Aladár járásbírósi elnök és neje, Pétermann József főjegyző, Arany Gusztáv adóügyi jegyző, Zolnay Béla forgalmi hivatali főnök, Oláh Lajos ipartestületi elnök vezetésével egy nagyobb iparos köldöttség és mások.

Pontosan 3 órakor nyitotta meg *Hartenstein Ignác* elnök a gyűlést a következő beszéddel:

Igen tisztelt

Kerületi Naggyűlés!

Igaz meglepéssel látom azt az élénk érdeklődést, melyet kerületünk derék kereskedői saját ügyeik iránt viselnek. Ez az öröndetes változás az eddigi lethargia után remélni enged, hogy a kereskedelem hivatott érdeképviseletai azzal a sullyal léphetnek fel a kereskedelem érdekeinek érvényesítésénél, amely a kereskedelemnek a nemzet közgazdaságában elfoglalt fontos rendeltetésénél fogva kijár. Tagjaink fokozott érdeklődése annál is indokoltabb, mert mindig jobban megnehezül az idők járása felettünk, az egyre romló gazdasági viszonyok mindig újabb problémákat vetnek fel, melyek helyes megoldásától függ az ország és benne a kereskedelem jövője. — Sajnos, társadalmunkból hiányzik a kellő érzék a kereskedelem értékeléséhez. Francia- és Angolországokban a kereskedelem a legtekintélyesebb foglalkozási ágak egyike és pedig azért, mert ott a kereskedelem nem lenézett, hanem megbecsült foglalkozás, melyet a középosztály számarányának megfelelő számban el is foglal. Nánunk éppen az OMKE elnöke,

Sándor Pál volt az, aki már 30 éve felhívta erre a közfigyelmet és kérte a középosztályt, hogy forduljon a kereskedelmi pálya felé. Szavai alig keltettek akkor hirtást. És bizonyára éppen azért, mert a kereskedelmi pályát nem becsülte meg a középosztály, nem tekintette azt ulti foglalkozásnak, áll fenn az a sajnálatos helyzet, hogy a kormányzat részéről nem találkoztunk azzal a megértéssel és támogatással, melyre szükségünk volna, hogy a vészes időkből magunkat az ország érdekében egy jobb jövőbe ámenihessük. Sőt vannak vélemények, melyek szerint a kereskedelemnek az arányos, egyenlő elbánás helyett a mostoha gyermek sorsa jutott osztályrészül. Ha ez a vélemény a tények általában igazolják is jóleső érzéssel állapíthatom meg, hogy helyi hatóságainkban, jelesen járásunk kitűnő főszolgabirájában, dr. Pálka Pál főszolgabíró urban, dr. Jenel Viktor tb. főszolgabíró urban, Pétermann József gyomai főjegyző urban, Arany András adóügyi jegyző urban, Zolnay Béla urban a forgalmi adóhivatal vezetőjében oly kiváló közigazgatási előjárókat bírnak, akik a mostani nehéz időkben pártatlan igazságossággal, emberi szívvvel és megértéssel lálják el felelősségteljes hivatalukat és akik átérzve azt a fontos feladatot, melyet a kereskedelem az ország közgazdaságában betölt, ügyünket a lehető gondossággal és bölcs belátással intézik. Hogy ez így van, mi sem bizonyítja jobban, mint hogy körünkben megjelentek és ezzel mai gyűlésünknek díszit, súlyt és jelentőséget adtak. Mély tisztelettel van szerencsém őket itt üdvözölni.

A kereskedelem helyzete a kormányzattal szemben legutolsó gyűlésünk óta lényegesen nem változott. Amilyen mértékben a mezőgazdaság helyzete romlott a gabona és terményárak, nemkülönben a jószágok árának csökkenése folytán, amilyen mértékben az az elszegényedési folyamat, amelyen a kis és középipar, de különösen a kereskedelem már évek hosszú sora óta átment, áttérjedőben van a mezőgazdaságra, oly mértékben fordult a kormányzat támogató figyelme még jobban el a kereske-

delemről a mezőgazdaság felé. Ennek jeleit nemcsak abban látjuk, hogy a kormányzat a a mezőgazdaság bajain a főbb foglalkozási ágak és fogyasztó rétegek rovására igyekszik segíteni, hanem abban is, hogy e segítség közben a kereskedelemre és iparra nézve oly káros rendelkezéseket és intézkedéseket léptet életbe, melyek ezen foglalkozási ágak prosperitását nagy mértékben csökkentik és amellől a mezőgazdaság érdekeit nem szolgálják. Valahogy úgy fest a dolog, mintha a kormányzat abban bizna, hogy az az életmés kereskedelem majd csak megéli a jég hátán is, először a mezőgazdaságon segítsünk. A kereskedelemre nézve ez a bizalom mindenesetre nagyon megfirtató. De meg kell mondani, hogy az a kereskedelem, melynek megsegítése a rá nézve rég válságos időben elmaradt, mely a mostani katasztrofális viszonyokhoz anyagiakban, vállalkozási kedvben és lehetőségben legyengülve érkezett el, a koplaltatást sokáig már nem bírhatja, addig is természetesen folyton gyengül. Már pedig a mezőgazdaságnak erős és versenyképes kereskedelemre van szüksége és tagadhatatlan, hogy a mezőgazdaság helyzetén sokat könnyítene, hogy ha a kereskedelem a régi békebeli ökerével támogatható. Innen is fel kell hívnom a figyelmet arra, hogy éppen a mezőgazdaság érdekében az volna szükséges, hogy ne kísérletezzünk, ne pepecseljünk öltészerű, némileg politikai célokat szolgáló, de a mezőgazdaságon nem segítő gyorssegélyekkel, hanem egy jól átgondolt, átfogó közgazdasági politikát kell inaugurálni, mely az államnak minden téren megnyilvánuló okos, de szigorú takarékoságával, a közterhek jelentős csökkentésével, helyes pénzügyi beosztással, a hitelkérdés fokozatos rendezésével, a szakértelem és kellő ellenőrzés nélkül működő közüzemek, álszövetkezetek és egyéb alakulatok kiküszöbölésével, vagy legalábbis működésük erőteljes korlátozásával és szigorú ellenőrzésével, a kereseti lehetőségek előmozdításával és ezáltal a belföldi tőkeképződés lehetővé tételével, a kereskedelem és különösen a kivitel utjában álló akadályok elhárításával, a mezőgazdasági termelés helyes megszervezésével és irányításával megteremtene azokat az előfeltételeket, melyek szükségesek a gazdasági válságból való kibontakozáshoz, az ország boldogulásához és felvirágzásá-

hoz. Nem lehet illi feladatomban, hogy a szükséges teendőkre nézve eszméket vessék fel, javaslatokat tegyek. Ha szükség lesz rá, a kereskedelem azzal is szolgálhat. Azt azonban ismételten hangsúlyoznom kell, hogy csak olyan gazdasági politika válhat az ország javára, mely az összes foglalkozási ágak egyenlő mértékű gondozásán, támogatásán épül fel, mert egy beteg szervezet egyes részeinek elhanyagolása meggátolja vagy legalább is hosszú időre visszaveti a főbb rész meggyógyulását.

Kerületünkben az országos helyzetnek megfelelően a kereskedelem helyzete további súlyosodást mutat. A létért való küzdelem nehéz harcainak sorainkból utolsó gyűlésünk óta is voltak áldozatai. Minden részvételünk velük van, de aggodó lélekkel kell tépelődnünk, hogy a még megmaradtak meddig bírják? Nem tudom viggasztaló szavakkal enyhíteni vívódásukat, csak azt mondhatom és arra buzdíthatom kedves kártársaimat, hogy mindenki megfeszített erővel és kitartással teljesítse továbbra is kötelességét hivatása és hazája iránt és bizzunk szilárdan abban, hogy a magyarok Istene egy jobb jövő felé fogja hazánkat elvezérelni, melyben minden igaz magyar ember meg fogja találni megérdemelt boldogulását.

Reális munkánk credményeként említhetem fel, hogy a nyár folyamán befejezést nyert a vasúti rakodóterületek hozzájáró utjainak kikövezése, amivel a vasutat igénybevevő közönség egy régi jogos kívánsága vált valóra. Az állomás kibővítésére vonatkozó fardozásaink egyelőre eredménytelenek maradtak, a megvalósítás érdekében tovább is folytatni fogjuk munkánkat.

Többször interveniáltunk a házaló kereskedelem szigorubb ellenőrzése tekintetében, irásban, táviratban állást foglaltunk a Budapestre szóló kedvezményes vasúti menetjegyek rendszeresítése ellen, továbbá az iskolai tanszerek és tankönyvek beszerzése tekintetében, hogy a felékezeti iskolák is megkapják az állami iskolákra vonatkozó tíltó rendelkezést, több alkalommal eljártunk a kereskedelem érdekében központunk utján, melynek részéről mindenkor a legelőzékenyebb támogatásban részesültünk.

Részt vettünk a kereskedelmi érdekképviseleti életben, a békésvármegyei kereskedelmi érdekképviseletnek szövetségének megalakulásában, oda delégált-

jainkat Hartenstein Ignác elnökiünk, Wagner Márton alelnökiünk és Kerekes Károly úrunk személyeiben bejelentjük, amiből mai gyűlésünk mielőlegi jóváhagyását kértük. Ezenkívül rendelkezésre álltunk tagjainknak és azok szóbeli vagy írásbeli megkereséseitőlünk feltehetőleg a legszívesebben elintéztük. Ezenkívül is mindenkor a legnagyobb készséggel állunk tagjaink rendelkezésére és kérjük őket, hogy előforduló esetekben bizalommal forduljanak hozzánk. Magától értetődőleg hazafia készséggel állunk rendelkezésére hatóságainknak, előjáróinknak és közhivatalainknak és kérjük őket, hogy ha a közérdekekben szükségesnek tartják, vegyék igénybe szolgálatainkat.

A nagy tetszésű elnöki megnyitóbeszéd után *Gonda Hugó*, az OMKE elnöki tanácsosa és a Cobden-szövetség alelnöke tartotta meg előadását. Egyfelől arra mutatott rá, hogy amikor már nem is amerikai gabonatermelésről, hanem — mondhatjuk — amikor „gabonagyarakkal” kell felelnünk a versenyt, akkor a magyar mezőgazdasági termelésnek modernebb, újabb irányok felé kell törekednie, a termelés tárgyának megválogatása és megosztása tekintetében is reformokra van szükség. Másfelől az emberexport kérdésére mutatott rá és szóváltette azt is, hogy kereskedelmileg képzett embereinket külföldi expozitúrák felállítására és a magyar exportcikkeknek külföldön való szakszerű propagálására és elhelyezésére kellene felhasználni.

A magas nivóju és tartalmas gondolatokban gazdag előadást a közönség nagy tetszéssel fogadta.

Nádor Jenő, az OMKE központi titkára azt domborította ki, hogy az OMKE-nek, mint az ország legnagyobb kereskedelmi szabad-érdekképvételének nemcsak az egyes kereskedők sérelmeivel kell foglalkoznia, hanem — mivel az illetékes kormánytervezőknek egyáltalán nincs átfogó és minden lényeges kérdésre kiterjedő, kidolgozott gazdasági programja, — az OMKE-nek kell gazdasági program kidolgozása tekintetében is tervekkel, javaslatokkal, utmutatásokkal előjárnia. Ezt szolgálja az OMKE hivatalos helilapja is és ha a kisemberek nem olvasnak annak hasábjain annyit a maguk mindennapi kisebb kérdéseiről, az nem jelent, hogy azokat az OMKE központja elhanyagolja.

Ismerlette az egyenes- és forgalmiadókkal kapcsolatos mozgalmakat, a kartellörvény tervezet módosítására benyújtott javaslatot, a szövetkezeti novella sürgetlenségét, a posta- és vasúti tarifa tételeinek mérséklésére indított akciókat, a miniszterelnök által több ízben is beígért vámvízivó valóráváltásának szorgalmazását és olcsó ruházati cikkek forgalombahozatalára irányuló balkezes kormányakciókat.

Dr. Tonelli Sándor kamarai főtitkár arra invitálja a kereskedőket, ha egyes bajos dolguk van, forduljanak bizalommal a kamarához.

Vértes Miksa kamarai alelnök a szegedi kereskedelmi és iparkamara nevében fejezi ki elismerését Hartenstein Ignác kerületi elnök egyesületi tevékenységéért.

Helybeli felszólalók voltak: Kner Izidor, Grósz Zoltán, Kun Ferenc, Fuchs Dezső endrédi és Vad Ferenc dévaványai kereskedők.

A felhozott panaszok egy része az Országos Társadalombiztosító Intézet elleni panaszokból is állt.

Általános tetszést váltott ki a kereskedők között a gyűlés berekesztése előtt felszólaló Pétermann József főjegyző azon kijelentése, hogy az előadások nivós tartamából sokat tanult ő is és megígérte, hogy a legközelebbi kereskedői gyűlésre ismét elmegy.

HIREK

Előfizetési felhívás!

Amikor a Gyomai Ujság hatodik évfolyamát nyitjuk meg, hálaadás vagyunk a mellettünk kitarló kedves olvasóinknak, kik támogatásukkal lehetővé teszik, hogy a lapot továbbra is fenntartsuk.

A jövőben is községünk, járdunk és egyéni ügyeink elfogulatlan hirdetői és bírálói kívánunk lenni. A napi életünkben most olyan sokszor előforduló sérelmek szószólói, a becsületes emberek támogatói, a haszontalan szédelgők leleplezői, ostorozói leszünk ezután is. Válogatás nélkül védjük az igazságot, akár a szegény, akár a gazdag oldalán van az. Örökdünk a munkás, iparos, kereskedő, gazda és tisztviselői megbecsülés mellett, de kiméltlenül támadjuk a hatalmi visszaélést, ha bármilyen magas helyről is jön az.

Ebben a nehéz munkánkban azonban csak úgy tudunk eredményt elérni, ha erkölcsi és anyagi támogatást kapunk olvasóink részéről is.

Az utóbbi időben örvendetesen

szaporodó olvasóink táborát még mindig fokozni szeretnénk, ezért január 1-től kezdődően előfizetési és hirdetési árainkat annyira mérsékeljük, hogy szerényebb jövedelmű polgártársaink is állandóan olvashassák lapunkat és azt hirdeteikre is felhasználhassák.

Árainkat a következőleg állapítjuk meg:

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre	5.20 P
Fél évre	2.60 P
Negyed évre	1.30 P
Egy lappéldány ára	10 fillér

HIRDETÉSI ÁRAINK:

5 cm. magasságig egyhasábos hirdetés:

1-szeri közlése	1.— P
2-szeri közlése	1.75 P
3-szeri közlése	2.50 P
5-szeri közlése	4.— P
10-szeri közlése	7.50 P

PUBLIKÁCIÓS HIRDETÉS

25 szóig 30 fillér minden további 5 szóig 10 fillérrel több.

ALKALMI HIRDETÉSEK:

Egyesületi vagy magán elszámolás soronként 0.10 P

Reklámhir soronként 0.20 P

Nyilttér 0.20 P

Eljegyzési, házassági, orvosi és más személyi hir 1.50 P

Köszönet- vagy gyászjelentés 1.50 P

Jótevény intézmények közérdekű hirdeteit és a névnapj megváltásokat ingyen közöljük.

A GYOMAI UJSÁG szerkesztősege.

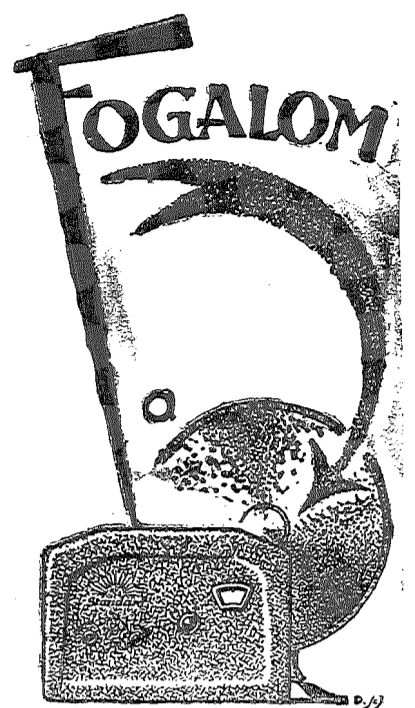
Lelkészeiktatás. Folyó hó 14-én, vasárnap délelőtt a fél 10 órakor tartandó istentisztelet keretében lesz Tiba András református lelkész ünnepélyes beiktatása.

Móra Ferenc országos hírű szegedi muzeumi igazgató vasárnap estétől hétfő reggelig Kner Izidor és Kner Imre vendégeként községünkben tartózkodott.

A fiu gyermekek fantáziájában örökös szereplő háborusdi játszása közben Bujdos János 8 éves fiának nyállal megsebeztek az egyik szemét, kit súlyos sérülésével a gyulai kórházba szállították, hol megoperálták. Amint értesülünk a kis Bujdos János sebére szépen gyógyul.

Népszámlálási értekezlet. December 1-én a sarvasi és gyomai járások kiküldött biztosai és felülvizsgáló tisztviselői Szarvason kioktató értekezletet tartottak. Gyomáról ott voltak dr. Pálka Pál főszolgabíró, Pétermann József főjegyző, Leimdörfer Zoltán és Arany Gusztáv segédjegyző. A kioktatást a statisztikai hivatal kiküldött tisztviselője végezte.

— **A magyar nyaralók** 52 millió pengőt költöttek el tavaly külföldön. Ennyivel rontották a magyar pénzügyi mérleget.

Standard 3a

3+1 CSÖVES HÁLÓZATI RÁDIO!

Minden jobb szaküzletben.

A newyorki Columbia egyetem egyik tanára a nyáron a Mainzi muzeumban meglátta a helybeli Kner cég nyomdai műtermékeit és most a cégtől ugyan ilyen kollekción rendel meg a Columbia egyetem részére is. Az illető tanár ajánlotta még a közreműködését és még azonkívül segítését, ha a Kner cég nyomdai műtermékeiből New-Yorkban akarna lerakatot létesíteni. Ugy értesültünk, hogy a Kner cég elfogadta az ajánlatot és így nemsokára New-Yorkban is megismerik a Kner cég művészi gyártmányain át a magyar könyvművészetet, no és tudomást vesznek még arról is, hogy létezik egy „Gyoma” is a világon.

A békéscsabai földműves iskolától a földművelésügyi miniszterium rendeletére egy gazdasági gyakornok vasárnap a publikáció után előadást akart tartani a földhöz juttatottak részére, de nem akadt érdeklődő, így az előadást nem tartotta meg.

Anyakönyvi hírek. Születtek: Megyeri Balázs, Suszter György, Marjai Albert, Nagy Ilona Lidia, Hajdu Vilma, Fekete Endre, Beinschróth Mihály, Kéri Piroska. **Elhaltak:** Szmolnik Mária 1 hónapos, özv. Kruchió Antalné—Fekete Sára 63 éves, B. Szabó Dániel 70 éves, Tandi Lajos 75 éves, Kéri Piroska 1 napos. **Házasságot kötöttek:** Ceglédi Gábor—Bali Mária, Baráth Endre—Kéri Róza, Csuvárszky András—Árvai Eszter, Toldi Sándor—Kovács Teréz, Ceglédi János—Tandi Juliánna, Juhász Endre—Nun Juliánna, Fekécs József—Novák Máriával.

Amikor arcszine farkó, szürkésárga és tekintete bágyadt, amikor szomorú, nyomott hangulat és nehéz álmok gyötrik, amikor épepangás, gyomorfájás, felfúvódás és fejnymás kinezák, olyankor tanácsos néhány napon át reggel éhgyomorral 1—1 pohár természetes **Ferenc József** keserűvizet inni. Az orvosok azért rendelik a **Ferenc József** vizet oly gyakran, mert ez sok esetben a rosszullét okát gyorsan megszünteti és az egész szervezetet felfrissíti. A **Ferenc József** keserűvizet gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Községfejlesztés folyóirat gazdag tartalommal jelenik meg havonta. Minden előfizető ingyen kapja meg a **Községfejlesztés zsebkönyvét**. Előfizelési ár egész évre 10 pengő. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VIII., Szentkirályi u. 51.

Dühöngő örült. Boldis János 23 éves mezőberényi napszamos az utcán dühöngeni kezdett. Gyulára szállították, hol megállapították, hogy ön- és közveszélyes elmebeleg.

„**A Hutter József** Szappangyár-Olajipar r. t. magához csatolta a Lever és Társai k. f. t. budapesti fiókját s cégszövegét egyidejűleg Hutter és Lever részvénytársasággá változtatta meg. A Hutter gyár 99 éves multja elegendő garanciát nyújt arra nézve, hogy a Lever cégnek immár belföldön előállított cikkei, a Lux, Vim és Rinso, változatlanul elsőrangú minőségben, mint teljes egészében magyar gyártmányok fognak forgalomba kerülni“.

Primadonnák szerkesztettek egy képeslapot. A leghíresebb magyar primadonnák legutóbb néhány órára bucsút mondtak a színpadnak, hogy résztvegyenek a Délibábkarácsonyi számának szerkesztésében. A népszerű színházi képeslap karácsonyi száma szenzációs lesz. A sok érdekes cikken kívül közli Szini Gyula „Zongorahangoló“ című regényét, Harsányi Zsolt, Zagon István és Békeffi László egyfelvonásos színdarabját és a „Mese a filmről“ című érdekes riportot, amely a filmkészítés minden műhelyitkát lelelezi. A Délibáb karácsonyi száma több mint száz oldal terjedelemben és pompásnál pompásabb rézkarcserű képekkel jelenik meg. Ára 40 fillér.

Felgyógyult a békési revolveres verekedés sérültje. Szerkes Gábor, a békési revolveres verekedés sérültje, akit Földes István tanító több revolverlövésrel súlyosan megsebesített, a napokban elhagyta a kórházat.

Az összes külföldi **Világlapokat** lefőzte. Csodálkozással olvassuk időnként, hogy a nagy külföldi lapok néha két-háromszáz oldalas lapot adnak olvasóiknak. Ezen a téren azonban most egy magyar képeslap rekordot állított fel. Tolnai Világlapja karácsonyi számának terjedelme a négy melléklettel együtt 970 oldal lesz. Erre még Amerikában sincs példa. A dupla terjedelmű karácsonyi számhoz egy híres német újságíró Richard Katz „Röptében a világ körül“ című 400 oldalas szenzációs utleírását, Székula Jenő nagyszerű történelmi regényét, Balla Ignác pompás mesekönyvét és Tolnai Előjegyzési naptárát adja mellékletül Tolnai Világlapja. Ára 1 pengő 80 fillér lesz.

Sajtó közlemény. Felhívás az egykori háborus csapattestek, intézetek és egyéb alakulatok bajtársi összejöveleleit rendező bizottságaihoz: A hősi kultusszal és a háborus veszteségekkel kapcsolatos kérdések eredményesebb megoldása érdekében a Háborus veszteségi és hadisírcsoport (Budapest, V. Falk Miksa utca 9.) felkéri az egykori háborus csapattestek, intézetek és egyéb alakulatok bajtársi összejöveleinek rendező bizottságait, hogy elnökei és titkárai neveit és pontos címét mielőbb közölni sziveskedjenek. Budapest, 1930 évi november hó 6-án. Belügyminisztérium III. Osztályának a háborus veszteségeket és hadisírokat nyilvántartó csoportja.

Veszeltség ütött ki a Hortobágyon. A debreceni határban, a Kősülység határrészen november 24-én Gubcsó János juhász 24 darab juha megvesztett. A csendőrség megállapítása szerint a veszeltséget egy a Hortobágyon kóborló veszett kutya idézte elő. A veszeltség továbbterjedésének megállítására végezték a szükséges intézkedéseket a hatóságok megtették.

Végighurcolta az egész falun a megvadult bika. Szombaton délután Szentivány községben Szakáll Mátyás gulyás Imre nevű fia a község bikáját itatta. A bika megvadult és felöklelte s az egész falun végigvonszolta a fiút. A fiút az édesapja mentette meg a halálos veszedelemből és megfékezte a megvadult állatot. Szakáll Imrét éleveszélyes állapotban szállították a szegedi sebészeti klinikára.

Európa buzatermése 1930-ban. Európa buzatermése 1930-ban Oroszország nélkül, 290-millió métermázsra volt.

Decemberi buzakamat-számitási kulcs. A Pénzüntézei Központ az 1925 évi XLII. t.-c. I. §-a alapján közhírré tette,

hogy a buzazáloglevelekben folyósított és buzaértékre szóló kölcsönök törlesztő részleteinek befizetésénél és a buzazáloglevelek kamatszelvevényeinek beváltásánál f. évi december havában 1 q buza értékét 14.97 pengővel kell átszámitási kulcs gyanánt számitani.

HASZNOS TUDNIVALÓK

A fagyaltkészítés nem szabad ipar többé. A kereskedelmi miniszter rendeletet adott ki, amellyel a fagyaltkészítést és cukorkafőzést a cukrászipar munkakörébe tartozó tevékenységnek nyilvánítja. A rendelet egyúttal hatályon kívül helyezi az eddig érvényben volt rendelkezést, amely a fagyaltkészítést és cukorkafőzést szabad iparnak ismerte el. A rendelet egy régi vitás kérdést oldott meg. Idén nyáron is több ízben hangoztatták a cukrászok, mennyire sérti érdekeiket a gombamódra szaporodó sok nyílt fagyaltos-bolt és a vándorló olasz fagyaltosok. Nyáron nem lehetett a már kiadott engedélyeket visszavonni, így tehát félre maradt a nyári probléma: a fagyaltkérdés megoldása. Az új rendelet tehát a gyakorlatban annyit jelent, hogy a fagyalt-kimérések és alkalmi fagyaltárusok megszűnnek s csak a cukrászipar-engedély birtokában levők foglalkozhatnak majd fagyaltkészítéssel és árusítással.

Külön kisipari osztály a kereskedelmi minisztériumban. Bud János kereskedelmi miniszter a kisipari ügyeknek egységes irányítása végett a kereskedelmi minisztériumban külön szakosztályt állított fel. Ez a szakosztály a kisipar és háziipar gazdasági ügyeivel, főként a hitelkérdéseivel, a közszállításokkal, a racionális terméssel, az exportba való részvétel lehető előmozdításával, a kisiparnak a közmunkákban való részvétele kérdéseivel stb. foglalkozik. Reméljük, hogy az új szakosztály nemcsak annyit jelent, hogy új szakosztály alakult, hanem a a kisiparosság ügyével behatóan foglalkozik s hozzájárul a mai súlyos helyzet enyhítéséhez azzal, hogy mindenben erőlyesen képviseli a kisipar érdekeit.

Kereskedő nem lehet ipartestület tagja. Az Ipartestületek Országos Szövetsége felterjesztéssel fordult a kereskedelmi minisztériumhoz abban az irányban, hogy mennyiben lehetnek nem képesített mesterséget gyakorló iparosok, kereskedők is tagjai az

Előnyös

Aspirin-f

tabletta alakban kérti

Minden tablettán látható a BAYER-kereszt.

ipartestületnek s mennyiben jogosultak az ipartestületek tisztviselői funkcionáriusokat választani. A miniszter válaszában megállapítja, hogy kereskedők sem ipartestületi tagok, sem előjárósági tagok nem lehetnek, míg a diszelnökségre, disztagságra és tisztviselői tisztségekre, továbbá az ugynevezett tisztviselői vagy tisztviselői pártoló tagként felvétel az ipartestület törvényes működésében aktivitást nem fejtenek ki, illetve ténylegesen nem fungálnak, megválasztása ellen nem emel kifogást. A miniszteri leirat szerint pusztán címeknek adományozása és a pártoló vagy tisztviselői tagság minden jog gyakorlása nélkül nem kifogásolható.

Adóügyi iroda az iparosság részére. Gróf Hadik János vezetésével az Országos Kézműves Testület legutóbb tartott választmányi ülésének határozata alapján az iparosság részére Központi Adóügyi Irodát létesített, mely szerves kapcsolatban van és díjmentesen jájékoztató és tanácsadó szolgálattal teljesít az iparosok adóügyében.

Özvegyi jog terjedelme. Az özvegyi jog ugyanolyan terjedelmű, mint annak a joga volt, mint akiről ez a jog az özvegyre háramlott. Egyetlen megszorítás ebben a tekintetben az, hogy ha az özvegy a képesítést igazolni nem tudja, tanoncot csak abban az esetben tarthat, ha képesített üzletvezetői alkalmaz egyébként iparának kiterjesztése vagy más iparra való áttérés esetén ugyanazon jogokat élvezheti, mint a foglalkozásukat nem özvegyi jogon gyakorló iparosok.

Rendület a gyári kémények seprítéséről. A gyári kéményeket a szükséghez képest kell tisztítani, illetőleg égetni. Ennél a munkánál a kéményseprő iparos igénybevétele nem kötelező. Amennyiben a gyári kémény tisztítását és égetését a tulajdonos nem kéményseprővel végezteti, a kémény után kéményseprési díjat fizetnie nem kell.

Nyomatványokat lapunk nyomdájában készíttessen.

MEGYEI HIREK.

— **Bohn Mihály** békéscsabai téglagyáros a francia Rivierán december 2-án meghalt.

— **Kondoroson Jelen János** házánál leégett egy szalmakazal, mit a gyermekek gyújtottak meg.

— **Brém Lőrinc** prelátus kanonok Orosházán 53 éves korában szívszélhűtésben meghalt.

— **A vármegyei tisztifőorvosi állásra** hatan pályáznak.

— **A vármegyei pótadót** 19.64 százalékban állapította meg a belügyminiszter.

— **A vármegyei kisgyűlés** december 6-ika helyett 10-én lesz megtartva.

Csőd. A Sztanyik Lajos (Endrőd) ellen nyitott csődöt a gyulai kir. törvényszék megszüntette.

Véres családi dráma Mezőberényben. Szombaton este Wolf Pál bádogos mester és felesége öngyilkosok lettek. A férfi meghalt, az asszonyt súlyos fejséssel a békéscsabai kórházba szállították.

Endrődi hírek.

(Endrődi tudósítónktól.)

Endrőd község virilis képviselői az 1931. évben.

1. Uhrin Imre.
2. özv. Czihát Károlyné
3. dr. Ádám Ferenc.
4. özv. Fenakel Fábiánné.
5. Timár Imre.
6. Szatmári András.
7. Csernus Mihály.
8. Balogh István.
9. Alapy Andor.
10. dr. Tóth István.

11. dr. szentjóni Bartha János.

12. Varju Fülöp.

13. özv. Szücs Istvánné.

14. Varju Imre.

15. Szabó Imre.

16. Hanyecz Vince.

17. Uhrin M. Imre.

18. Iványi Imre.

19. Kalmár Imre.

20. Varju József.

Póttagok:

1. Kalmár Károly.

2. Bácskai István.

Endrődi küldöttség a pénzügyigazgatónál.

Olyan hihetetlenül hangzik és mégis igaz, hogy a 14 ezer lakosu Endrőd község részéről *senki sem volt tagja* a csabai adófelszólamlási bizottságnak, pedig ez a bizottság bírálta el a gyomai és endrődi sérelmes adókievetéseket is. Ezt a türhellen helyzetet kérte az olvasóegyesületek által a gyulai pénzügyigazgatóhoz kiküldött bizottság megváltoztatni. Spóner Károly pénzügyigazgató az ő megértő tapintatával azt a megoldást választotta az endrődiek sérelmének orvoslására, ajánlanak neki egy gazdát, egy iparost és egy kereskedőt, majd ő a három közül egyet kijelöl az adófelszólamlási bizottságba a Kovács Lajos főpostamester lemondásával megüresedett tagságra.

A jelölést november 30-án tartották meg és a gazdák közül Uhrin Mátyást, az iparosok közül Dinya Vilmos testületi jegyzőt, a kereskedők közül Schloszárik Istvánt jelölték.

Szükségesnek tartanánk, hogy Endrőd és Gyoma összefogva

vigyék keresztül azt, hogy Gyomán tárgyalassanak az adófelszólalások a két községből delegált bizottság előtt. Hát nem könnyebben jöhetne ide Békéscsabáról a kincstár képviselője, mint a sok fellebbező adófizető és a bizottsági tagok innen Békéscsabára?

Endrődi anyakönyvi hírek.
Születtek: Alt Apollonia, Gyuricza Etelka, Lakatos Katalin, Szakállas Ede, Fakus János, Nándori Irma, Forgács Margit.
Elhalt: Lakatos Katalin 2 napos, Hunya Mihály 94 éves, Csuvár Mihályné—Bacsza Anna 55 éves, Kurilla Tamás 76 éves, özv. Csincsala Andrásné—Eperiesi Erzsébet 75 éves, Hanyecz Irén 12 éves, Smíri András 80 éves, Hornok György 63 éves.
Házasság: Sztanyik Mátyás—Szmola Rozáli, Herda Ignác Gáspár—Hegedüs Eszterrel.

HÁZTARTÁSI ROVAT.**Kipróbált receptek.**

Gesztenyész kifli. 25 dkg. liszt, 20 dkg. vaj, 1 evőkanál rum, egy dcl. tejfel. Mindezt meggyúrni, vékonyan kinyújtani és nagy fánkzsaggaival kiszaggatni.

Töltelék: 20 dkg. passzírozott gesztenyét kevés tejjel és vaniliás cukorral (ízlés szerint) megfőzni, a tésztaát megfőteni, kiflit formálni belőle. Ha megsült, melegen vaniliás cukorba forgatni.

Karácsonyi patkó tészta. Fél kg. liszt, 16 dkg. zsír, 1 tojás, 2 dkg. tejből áztatott élesztő, 1 evőkanál porcukor, kevés só és tej amennyit a tészta kíván. Mindjárt lehet nyújtani és dióval vagy mákkal tölteni. Ebből a tészta mennyiségből 3 patkó lesz. J.-né.

Az „Apolló” filmszínház műsora

1930 évi december hó 7-én vasárnap:

Világfilm!

Lubitsch rendezése!

Várkonyi főszereplésével!

ÖRÖK SZERELEM

Dráma 9 felvonásban.

Rendezte: LUBITSCH ERNŐ.

A feliratok szerzője: VÁRNAI ISTVÁN,

Főszereplők: KAMILLA HORN, JOHN BARRYMORE, VÁRKONYI MIHÁLY.

Ezenkívül: két amerikai burleszk és hirdó.

Előadások kezdete 4, 6 és 8 órakor.

Rendes helyárak.

A nézőtér fűtve van.

A Békésmegyei Általános Takarékpénztár Részvénytársaság

gyomai fiókja (ezelőtt Gyomai Takarékpénztár-Nagytakarék)
és endrődi fiókja (ezelőtt Endrődi Népbank R.-T.)

váltókölcsonöket ház és földingatlanra bekebelezés mellett, vagy személyi hitelek kezességgel bármily összeg és a forgalmi érték legmagasabb százaléka erejéig a legelőnyösebb feltételek és kamatláb mellett folyósítanak. Másutt fennálló drágább kamatozású kölcsönöket konvertálnak és az ezzel kapcsolatos törlesztéseket illetve kikebelezéseket díjtalanul eszközlik. A bekebelezési költséget méltányosan és a legminimálisabb összegben számítják fel.

Akinek tehát kölcsönre van szüksége, vagy akinek már magasabb kamatozású kölcsöne van és ezt saját érdekében olcsóbb kamatozású kölcsönre konvertálni óhajtja, keresse fel az intézetek üzlethelységeit, ahol a szükséges felvilágosításokat a legnagyobb készséggel megkapja anélkül, hogy a felvilágosítás-kérés az érdeklődőt bármire is kötelezné.

Mindennemű bankári megbízást vállalnak és azokat azonnal a legelőnyösebb feltételek mellett teljesítik.

Betéteket a legmagasabb kamatozás mellett gyümölcsöztetnek.

